

Csütörtökön este véget ért a kenderfonógyári munkások sztrájkja

A kordaosztály munkásai javítást kaptak

(A Délmagyarország munkatársától.) Beszámolt a Délmagyarország arról a bérmozgalomról, amely a szegedi kenderfonógyár egyik osztályából indult ki és oda fejlődött, hogy a gyár összes munkásai: 870-en, sztrájkba léptek.

A kordaosztály 46 munkása — mint ismeretes — azért volt elégedetlen bérével, mert ennek az osztálynak a munkásai kevesebb órabért kaptak, mint a többi osztálybeliek. Miután a javítást nem kapták meg, a munkások beszüntették a munkát. Erre a kendergyár igazgatósága kizárta azokat az osztályokból a munkásait, amelyek a kordaosztály működése nélkül nem tudtak volna dolgozni. A kizárásra általános sztrájkot határoztak el.

a munkások és 870 munkás abbahagyta a munkát.

A szakszervezeti bizottság és a gyár vezetősége között még szerda este megindultak a tárgyalások. Budapestről Szegedre érkezett a központ nevében Szakasits Antal, aki szintén résztvevő a tárgyalásokon. Négyezben ült össze a gyárvezetőség és a munkásság és csütörtökön délután végül létrejött a megegyezés, amelynek alapján a kordaosztály munkásai bérjavítást kaptak. Erre megszűnven a sztrájk oka, a munkások holnap reggel újból felveszik a munkát. A kordaosztály munkásai olyan javítást kaptak, amellyel nivellálódtak a munkabérek a többi osztálybeliek bérével.

A referens szabadságon van, a tanács nem tud felvilágosítást adni: levették a napirendről a vásártéri javaslatot Megkezdődött a gázgyári vita — A közgyűlést szombaton folytatják

(A Délmagyarország munkatársától.) A juniusi közgyűlés csütörtöki folytatása iránt is elég nagy érdeklődés mutatkozott. Nagyon valószínű, hogy ezt az érdeklődést a gázgyár ügye váltotta ki, amelyre a tanács is erősen készült. Délben, a tanácsülés után a polgármester bizalmas értekezletre hívta össze a tanács tagjait és a mérnököket. Ezen a megbeszélésen, amely majdnem két óráig tartott, résztvevő Pongrácz Albert, a gázgyár igazgatója és dr. Széll Gyula ügyvéd, a gyár ügyésze is. A gázgyár képviselői adatokat bocsátottak a polgármester rendelkezésére a délutánra várható gázgyári csatához.

A folytatólagos közgyűlést félöt előtt öt perccel nyitotta meg dr. Aigner Károly főispán. Ördögh Lajos tb. tanácsnok

a vágóhid melletti vásártér

rendezésére és kereskedelmi kezelésének a huspénztárra való átruházására vonatkozó tanácsi előterjesztést ismertette. A kérdéshez elsőnek Szivessy Lehel szólalt fel, aki a tanács javaslatát elfogadta, mert attól a vásártér forgalmának növekedését várja. Statisztikai adatokat ismertet, amelyek szerint a vágóhid és a vásártér forgalma a háború kitörése óta lényegesen lecsökkent. Elmondja, hogy

a vásártér jelenlegi állapotában nem felel meg rendeltetésének,

mert esős időben járhatatlanná és használhatatlanná válik a tér. A tanácsi javaslat elfogadásával ez a súlyos kérdés a közönség minden újabb megterhelése nélkül megoldódik. Ezért kéri a tanácsi javaslat elfogadását.

Korom Mihály szintén örömmel üdvözlö a tanács javaslatát. A huspénztárral kötendő megállapodásba be kívánja vetetni, hogy hajtópénzt csak az eladott és a tényleg lemozdított állatok után szedhet a gazdától a huspénztár. Pásztor József azt kéri a polgármestertől,

a gázgyári javaslatra,

melyet Lippay Lajos interpellációjával együtt tárgyal le a közgyűlés. Az ügyet dr. Ördögh Lajos ismerteti. Elmondja, hogy a belügyminiszter feloldotta a külvárosi résznek a világitására vonatkozó közgyűlési határozatot és új megfontolásra utasította a város közönségét. Ismertette azt a módosított ajánlatot, amelyet a gázgyár igazgatósága tett a belügyminiszter leiratát, majd a tanács javaslatát olvassa fel.

A referáda nagyon sokáig tartott. A bizottsági tagok egyrésze csendesen szundikált, de

hogy az ilyen fontosabb kérdéseket ismertesse meg végre előzőleg a közgyűlés tagjaival. Az egész tárgyalás alatt az volt az érzése, hogy itt valami burkolt gyufajavaslat áll szemben a város. A vállalatok támogatását, a javaslatban megnyilvánuló kereskedelmi szellem helyesli, de csak addig, amíg ez a támogatás nem jelenti egyik-másik fontosabb közszükségleti cikk drágulását. Pontos statisztikát kér az előadótól több tekintetben, de különösen arra nézve, hogy a javaslat milyen drágulást von maga után.

Csonka Gergely gondolkozik és nem tud rájönni, hogy a város miért adja ki ezt a hasznathajtó üzemet a kezéből. Kéri, hogy a tanács ne adja ki ezt a házikézeléses üzemet. Dr. Kormányos Benő indítványozza, hogy a közgyűlés tökéletesebb előkészítés céljából adja vissza a javaslatot a tanácsnak.

Wimmer Fülöp elmondja, hogy van a városnak egy közgazdasági bizottsága. Ezt a bizottságot ennek a javaslatnak letárgyalására nem hívták meg, pedig a bizottságban szakértők foglalnak helyet. A közgyűlés tag teljesen tájékozatlan, a javaslat konzekvenciáival senki sincs tisztában. Az állatforgalom növelésére szükség van és látszólag ez a javaslat ezt szolgálja, de bizonyosat nem tudhat senki.

A főispán Wimmer felszólalása után 5 percre felfüggeszti az ülést, hogy a polgármester áttanulmányozhassa a javaslatra vonatkozó adatokat.

Az ülés újból való megnyitása után a főispán bejelenti, hogy a vágóhídi javaslat referense, Fodor Jenő polgármesterhelyettes, aki alaposan ismeri az ügy minden részletét, szabadságon van, így

a tanács a szükséges felvilágosításokat nem adhatja meg, tehát a kérdést leveszi a napirendről.

Ezután került sor

Wimmer Fülöpöt

szólítja.

Wimmer azzal kezdi beszédét, hogy valahányszor a közgyűlés a gázgyár ügyét tárgyalja, mindig nagy keserűség fogja el, mert azt látja, hogy mindenütt a világitási üzem hasznát hajtó vállalata a városoknak, míg Szegeden idegen kézben van. Szeged másod-

rendű üzemet létesít és tart fenn ahelyett, hogy inkább megszerezte volna a legfontosabb közüzemet, a gázgyárat, amelynek megszerzésére pedig lett volna alkalma. 1920 november elsején a szerződés értelmében megnyílt a város megváltási joga a gázgyár egész üzemére. Itt súlyos hibák történtek. Fondorlattal, félrevezetéssel odajutott a város, hogy a tanács, élén a polgármesterrel kijelentette, hogy az elértéktelenedett pénzzel nem lehet megváltani a gázgyárat, pedig a gyár egy évi hasznából kifizethette volna a város a szerződés szerinti váltást.

Wimmer Fülöp ismertette ezután a megváltás körüli pörök történetét és közigazgatási vonatkozásait. Kijelenti, hogy a gázgyárnak a háború alatt semmi kára nem volt. A döntőbizottság mindig a gázgyár érdekeit védte meg és a szerződés leglényegesebb pontjait megváltoztatta, pedig mandátuma nem terjedt túl az egységárok megállapításán. Indítványozza, hogy a város azonnal kérje a döntőbizottság kiküldését azzal, hogy a bizottság oldja fel a szerződés egyes pontjait hatálytalanító korábbi határozatát és állapítsa meg az új szénárak alapján az új egységárakat.

— Arra kérem a tisztviselőket — folytatja Wimmer — most, kivételesen ne kommandóra szavazzanak.

— Ez az én meggyőződésem és tessék elhinni, hogy ha én, az én tisztviselőimnek azt mondom, hogy balra menjenek, akkor balra mennek, — mondja Wimmer.

— De

az én tisztviselőim soha sem mennek balra, mindig csak jobbra,

— replikázik a polgármester.

Most valaki ijedten fut be a közgyűlési terembe és jelenti, hogy ég a bérház. A bizottsági tagok nagyrésze rémülten fut ki a tereméből, a főispán pedig felfüggeszti öt percre az ülést. Közben kiderül, hogy csak jelentéktelen kéménytűz volt és így öt perc múlva a főispán ismét megnyitotta az ülést.

Wimmer folytatta beszédét. Kijelenti, hogy a tanács javaslatát nem fogadja el. A miniszter nem hagyta jóvá a szerződést és így a gázgyárnak semmiféle kártérítési igénye nem lehet. A miniszter által megjelölt alapokon tehát újra kell tárgyalni a gázgyárral és vele kedvezőbb megállapodást kell kötni, de csak az új külvárosi beruházásokra.

Wimmer Fülöp hivatkozik ezután arra a közgyűlési határozatra, amely utasítást adott a tanácsnak, hogy kérje a kereskedelmi minisztertől a döntőbizottság megszüntetését. A tanács azt a közgyűlési határozatot nem hajtotta végre. Most a város mégis előnyt méríthet abból, hogy fennáll még a döntőbizottság. Ezzel be is fejezi felszólalását.

A közgyűlés egyes tagjai már türelmetlenkednek és kéri a főispánt, hogy

napolja el a közgyűlést.

A főispán erre hajlandó is, de a polgármester szót kér és kijelenti, hogy azért beszél, mert különben a holnapi újságok csak Wimmer Fülöp pesszimistikus felszólalását közölnék.

Kijelenti, hogy Wimmer nagyon sok tárgyiagos érvet sorolt fel. A külvárosi áramfogyasztást azonban lényegesen felülmúlja majd az új egyetemi intézetek áramfogyasztása. A környékbeli községek pedig még annyit sem fogyasztanak, mint amennyi a városi intézmények fogyasztása. A nagy, erőszektékű beruházásokra azért van szükség, mert az országot rövidesen egyöntetűen elektrizálják, ami a termelési költségeket lényegesen redukálja. Szintén keserűséget érez, amikor arra gondol, hogy a világitási üzem nincs a város kezében, de ezért a szemrehányás a régi közgyűlés tagjait illeti, akik megszavazták a 40 éves szerződést.

— De 1920-ban már megszerezhetné volna a város — szól közbe Wimmer.

A polgármester ezután arról beszél, hogy

a villany egységára Szegeden olcsóbb, mint a többi vidéki városokban.

Budapestről nem beszél, mert ott nagyüzem van, amely olcsóbban termelhet. Ha 1935-ben a városé lesz a gázgyár, az új adósságok és